

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/ ๔๔๗๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง สรุปสถานการณ์ไฟฟ้าและมลพิษหมอกควันในพื้นที่ ๑๐ จังหวัดภาคเหนือ

เรียน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรายงาน

๑. จุดความร้อน (Hot Spots) ในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๘ มีจำนวนจุดความร้อน (Hot Spots) รวม ๔,๐๔๒ จุด แบ่งเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ร้อยละ ๔๓ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ร้อยละ ๔๑ และพื้นที่เกษตร ร้อยละ ๑๖ โดยจังหวัดที่พบจุดความร้อน (Hot Spots) มากที่สุดคือ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๘๕๘ จุด รองลงมา คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๗๖๗ จุด

๒. สาเหตุของการเกิดไฟฟ้าและหมอกควันยังคงเกิดจาก ๒ สาเหตุ คือ ๑) สาเหตุภายในประเทศ ได้แก่ การเผาป่าเพื่อหาของป่าหรือล่าสัตว์ การเผาป่าเพื่อเตรียมพื้นที่เกษตรกรรม (ส่วนใหญ่เป็นข้าวโพด) ทั้งในพื้นที่ของตนเอง และในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติหรือป่าอนุรักษ์ (ซึ่งเป็นพื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑) หรือไฟลุกลามมาจากพื้นที่ของชาวบ้าน และ ๒) สาเหตุภายนอกประเทศ คือ ลมพัดหมอกควันมาจากประเทศเพื่อนบ้าน

๓. การดำเนินการจับกุมและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดจำนวน ๑๐ คดี ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดลำพูน

๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ดำเนินการมาตรการเพิ่มเติมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควัน เช่น การออกประกาศห้ามเข้าไปในเขตป่าอนุรักษ์ทุกพื้นที่อย่างเด็ดขาดตั้งแต่ปัจจุบันจนถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘ การออกประกาศห้ามเข้าไปในเขตป่าสงวนแห่งชาติทุกพื้นที่เว้นจะได้รับอนุญาตตั้งแต่ปัจจุบันจนถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๘ การจัดกำลังหมู่ดับไฟจากนอกพื้นที่มาเสริมกำลัง การจัดอากาศยาน (เฮลิคอปเตอร์) สำหรับการบินลาดตระเวนและการบินดับไฟ การจัดเจ้าหน้าที่ระดับอำเภอและตำบลชี้แจงทำความเข้าใจกับชาวบ้าน การจัดเจ้าหน้าที่สาธารณสุขลงพื้นที่เพื่อให้คำแนะนำด้านการดูแลสุขภาพอนามัยและแจกอุปกรณ์การแพทย์ที่จำเป็น

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมรายงานว่าได้จัดส่งอากาศยานของกองทัพบกและกองทัพอากาศเพื่อสนับสนุนภารกิจการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าและหมอกควันในภาคเหนือเพิ่มเติมจากที่หน่วยทหารในพื้นที่มีอยู่เดิม ประกอบด้วย เฮลิคอปเตอร์ลำเลียงแบบ ๑๗ (MI-17) จำนวน ๑ ลำ เฮลิคอปเตอร์ใช้งานทั่วไป แบบ ๑ (UH1H) จำนวน ๒ ลำ และเครื่องบินลำเลียง C130 จำนวน ๑ ลำ นอกจากนี้ทางกองทัพลิงคโพรซึ่งขณะนี้ทำการฝึกร่วมผสม COPE Tiger 2015 อยู่ในประเทศไทยได้ให้การสนับสนุนเครื่องบินลำเลียง Chinook จำนวน ๒ ลำ พร้อมตะกร้าบรรจุน้ำเข้าร่วมภารกิจดับไฟฟ้าและหมอกควันในขณะนี้ด้วย

คณะรัฐมนตรีมีข้อสังเกตว่า

๑. การเกิดไฟฟ้าและหมอกควันในประเทศไทยเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนานและต่อเนื่องทุกปี โดยมีสาเหตุจากปัจจัยเดิมและยังไม่สามารถที่จะป้องกันหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างเด็ดขาด เช่น ทิศนคติเกี่ยวกับการเตรียมพื้นที่เพาะปลูกที่ผิดของเกษตรกร การขาดบุคลากรเครื่องมือ อุปกรณ์ที่เหมาะสมและเพียงพอในการดับไฟฟ้า รวมถึงวิธีการจัดการในการดับไฟที่ยังไม่สามารถดับไฟได้อย่างรวดเร็ว จึงเห็นควรให้มีหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักในการบูรณาการ

/การทำงาน ...

การทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาย่อยอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ในกรณีที่เกิดไฟฟ้าควมมีการเตรียมแผนการดับไฟ โดยแบ่งเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ระยะเริ่มต้น ระยะลุกลาม และระยะแพร่กระจาย เพื่อให้สามารถวางแผนการดับไฟได้อย่างเหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์

๒. การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกข่ายไฟฟ้าและหมอกควันควรคำนึงถึงประเด็นดังต่อไปนี้ด้วย

๒.๑ ปรับวิธีการเตรียมพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกร โดยเปลี่ยนจากวิธีการเผาป่าเป็นวิธีอื่น เช่น การไถกลบและใช้น้ำเป็นตัวเร่งการเน่าเปื่อย การใช้รถไถกลบหญ้า ทั้งนี้ ในกรณีที่ใช้เครื่องจักรหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรพิจารณาแนวทางการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น การใช้กลไกสหกรณ์

๒.๒ ศูนย์ส่งเสริมการควบคุมไฟป่าประจำภาคควรมีการวางแผนการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการดับไฟป่าร่วมกัน

๒.๓ ทุกภาคส่วนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนและการดำเนินงานอย่างทั่วถึงตลอดทั้งกระบวนการ ตั้งแต่การป้องกัน การแก้ไขปัญห การดับไฟป่า รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยา ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วลงมติว่า

๑. รับทราบตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหมรายงาน

๒. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นเจ้าภาพหลักในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม คณะกรรมการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกข่ายไฟฟ้าและหมอกควันอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกข่ายไฟฟ้าและหมอกควันภาคเหนือ (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนให้ตระหนักถึงอันตรายและผลกระทบจากไฟป่าและหมอกควัน รวมถึงพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยเพื่อการดำเนินการดังกล่าวทั้งทางพื้นดินและทางอากาศ โดยให้ประสานขอความร่วมมือจากภาคเอกชนทั้งในและต่างประเทศด้วย ทั้งนี้ ให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปประกอบการพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจุริา รีมสุดี)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

SC_58_03_24_สิริพร (ยืนยันมติ ครม.)

ผอ.สวค. ๐ ๒๐ ๖๐ ๖๐
ผช.
ผอ.กลุ่ม ๒๐ ๖๐ ๖๐
นวก. ๒๐ ๖๐ ๖๐
ผู้พิมพ์

รายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง สรุปลสถานการณ์ไฟฟ้าและมลพิษหมอกควันในพื้นที่
๑๐ จังหวัดภาคเหนือ ให้ทราบ ดังนี้

-
๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
 ๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 ๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 ๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 ๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 ๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
 ๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
 ๘. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
 ๙. ประธานกรรมการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ